

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

7 JUIN 1973.

PROJET DE LOI

portant amélioration de la législation
relative à l'octroi d'allocations aux handicapés.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans le cadre de la politique sociale globale menée en faveur des handicapés, une des missions dévolues au département de la Prévoyance sociale consiste à accorder à ces personnes des allocations qui sont entièrement à charge de l'Etat et dont l'octroi est subordonné à des conditions de ressources.

Une allocation ordinaire ou complémentaire peut être accordée aux handicapés physiques; une allocation spéciale peut être accordée aux handicapés mentaux ou aux handicapés physiques qui sont atteints d'une affection qui n'ouvre pas droit à l'allocation ordinaire.

Cet éventail de prestations a été complété, depuis le 1er octobre 1972, par une allocation spéciale pour l'aide d'une tierce personne au profit des handicapés graves.

Une augmentation des allocations de handicapé (10 p. c. en ce qui concerne l'allocation ordinaire; 15 p. c. en ce qui concerne l'allocation spéciale et 20 p. c. en ce qui concerne la majoration de l'allocation spéciale) a été réalisée, avec effet au 1er janvier 1973, par l'arrêté royal du 20 mars 1973. Le Gouvernement a ainsi consacré le parallélisme entre l'augmentation de prestations de sécurité sociale (telles les pensions) et l'augmentation des allocations accordées aux handicapés, tout en réservant à celles-ci une majoration plus importante dans le souci d'accorder la priorité, dans l'effort général de progrès social, à l'amélioration de la situation de ces personnes particulièrement défavorisées.

L'expérience a cependant démontré que des modifications importantes de la législation actuelle sont nécessaires pour assurer une protection sociale efficace aux handicapés, principalement aux handicapés graves et aux handicapés âgés.

Le Gouvernement poursuit à présent la réalisation de la seconde phase de la politique qu'il entend mener en faveur des handicapés en se fondant sur une conception globale de

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

7 JUNI 1973.

WETSONTWERP

tot verbetering van de wetgeving betreffende het
toekennen van tegemoetkomingen aan minder-
validen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het raam van het voor de minder-validen gevoerd globaal sociaal beleid, bestaat één van de aan het departement van Sociale Voorzorg toegewezen opdrachten erin aan deze personen tegemoetkomingen toe te kennen die volledig ten laste van het Rijk zijn en waarvan de toekenning afhankelijk wordt gesteld van voorwaarden inzake bestaansmiddelen.

Een gewone of aanvullende tegemoetkoming kan aan de fysiek gehandicapten worden toegekend; een bijzondere tegemoetkoming kan worden toegekend aan mentaal of fysiek gehandicapten die getroffen zijn door een aandoening die geen recht geeft op de gewone tegemoetkoming.

Bij al deze prestaties werd sedert 1 oktober 1972, ten voordele van zwaar gehandicapten een bijzondere tegemoetkoming voor hulp van derde gevoegd.

Een verhoging van de tegemoetkomingen aan minder-validen (10 pct. wat de gewone tegemoetkoming betreft; 15 pct. wat de bijzondere tegemoetkoming betreft en 20 pct. wat de verhoging van de bijzondere tegemoetkoming betreft) werd met uitwerking op 1 januari 1973, bij koninklijk besluit van 20 maart 1973, gerealiseerd. Aldus heeft de Regering het parallelisme bekrachtigd tussen de verhoging van sociale zekerheidsprestaties (zoals de pensioenen) en de aan de minder-validen toegekende tegemoetkomingen, die echter in een belangrijker mate worden verhoogd ten einde in het kader van de algemene inspanning tot sociale vooruitgang, prioriteit te verlenen aan de verbetering van de toestand van die personen die bijzonder benadeeld zijn.

De ervaring heeft nochtans aangetoond dat belangrijke wijzigingen aan de huidige wetgeving noodzakelijk zijn om de minder-validen een doeltreffende sociale bescherming te verzekeren, voornamelijk de zwaar en de bejaarde gehandicapten.

De Regering zet thans de realisatie van de tweede fase van het beleid dat zij voor de minder-validen wil voeren voort, door te stelen op een globale conceptie van de sociale be-

la protection sociale qui doit être assurée à cette catégorie de personnes, notamment dans le contexte d'une politique globale du troisième âge en ce qui concerne les handicapés âgés.

Les modifications proposées par le présent projet visent à améliorer principalement la situation des handicapés graves et des handicapés âgés en augmentant dans une importante mesure les ressources sociales qui sont mises à leur disposition.

La réforme proposée s'articule sur les axes suivants :

1. Intégration des bénéficiaires de l'allocation spéciale dans le système d'octroi de l'allocation complémentaire.

Le Gouvernement estime qu'il convient de prévoir également, au profit des bénéficiaires de l'allocation spéciale, qui sont en majorité des handicapés mentaux, la possibilité de convertir l'allocation spéciale en allocation complémentaire selon un système analogue à celui prévu par la législation actuelle en faveur des bénéficiaires de l'allocation ordinaire.

Cette mesure s'intègre dans la politique poursuivie quant à un rapprochement progressif du statut des handicapés mentaux de celui des handicapés physiques.

2. Assouplissement des modalités de calcul de l'allocation complémentaire accordée aux handicapés pensionnés.

Le Gouvernement considère que les modalités de calcul actuelles de l'allocation complémentaire sont trop sévères lorsqu'elles prévoient la prise en considération intégrale des prestations de vieillesse dont bénéficie le handicapé ou son conjoint.

Il est dès lors proposé de donner au Roi le pouvoir de fixer, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le montant à concurrence duquel ces prestations ne sont pas prises en considération pour le calcul de l'allocation complémentaire, selon un système analogue à celui utilisé en matière de revenu garanti aux personnes âgées.

3. Possibilités pour les personnes âgées devenant handicapées d'accéder au bénéfice de prestations spécifiques.

Dans l'état actuel de la législation, le handicap qui survient après 65 ans n'ouvre plus droit à des prestations spécifiques de handicapés.

Le Gouvernement estime qu'il convient de porter remède aux discriminations injustes que ces limitations entraînent dans la situation de personnes âgées souffrant de handicaps semblables mais survenus à des âges différents.

La prudence s'impose cependant en cette matière. La majorité des personnes âgées finissent par souffrir, à des degrés divers, d'affections normalement liées à la sénescence; certaines d'entre elles sont cependant frappées d'invalidités particulières (cécité, paraplégie...) qui les rendent plus handicapées que des personnes de leur âge et il importe de tenir compte de ces circonstances dans les ressources dont il convient de doter ces personnes âgées.

Dans un premier stade, la possibilité d'accéder à des prestations spécifiques, dans le chef de personnes âgées devenant handicapées après 65 ans, sera réservée dans un souci

de protection qui à cette catégorie de personnes doit être assurée, en particulier dans le contexte d'une politique globale du troisième âge en ce qui concerne les handicapés âgés.

De bij dit ontwerp voorgestelde wijzigingen zijn hoofdzakelijk bedoeld om de toestand van de zwaar gehandicapten en de bejaarde gehandicapten te verbeteren en dit door de sociale inkomsten waarover zij beschikken aanzienlijk te verhogen.

De voorgestelde hervorming is hoofdzakelijk gericht op :

1. Het integreren van de rechthebbenden op de bijzondere tegemoetkoming in het toekenningssysteem van de aanvullende tegemoetkoming.

De Regering is van oordeel dat voor de rechthebbenden op de bijzondere tegemoetkoming, die voor het merendeel mentaal gehandicapten zijn, eveneens dient te worden voorzien in de mogelijkheid de bijzondere tegemoetkoming te veranderen in een aanvullende tegemoetkoming volgens een systeem analoog aan dit waarin de huidige wetgeving ten bate van de rechthebbenden op de gewone tegemoetkoming voorziet.

Deze maatregel past in het nagestreefde beleid in verband met het geleidelijk naderbij brengen van het statuut van de mentaal gehandicapten en dit van de fysiek gehandicapten.

2. Het versoepelen van de wijze van berekenen van de aan de gepensioneerde gehandicapten toegekende aanvullende tegemoetkoming.

De Regering meent dat de huidige wijze van berekenen van de aanvullende tegemoetkoming te streng is, wanneer de ouderdomsprestaties waarvan de minder-valide of zijn echtgenoot geniet integraal in aanmerking worden genomen.

Bijgevolg wordt er voorgesteld aan de Koning de macht te geven om, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het bedrag vast te stellen tot hetwelk deze prestaties niet in aanmerking worden genomen voor het berekenen van de aanvullende tegemoetkoming, volgens een systeem analoog aan dit dat inzake gewaarborgd inkomen voor bejaarden wordt toegepast.

3. De mogelijkheid om bejaarden die gehandicapt zijn geworden, te laten genieten van specifieke prestaties.

Volgens de huidige wetgeving geeft de handicap die na 65 jaar optreedt geen recht op specifieke prestaties.

De Regering is van oordeel dat de onrechtvaardige discriminatie, die deze beperkingen meebrengen in de situatie van bejaarden die gelijkaardige handicaps hebben die echter op verschillende leeftijden zijn opgetreden, dienen te worden weggewerkt.

Voorzichtigheid dringt zich evenwel in deze materie op. Het merendeel van de bejaarden lijden uiteindelijk, in verschillende graden, aan aandoeningen die normaal met het oud worden gepaard gaan; sommige van deze personen zijn nochtans door bijzondere invaliditeiten getroffen (blindheid, verlamming van beide zijden...) die hen meer gehandicapt maken dan personen van hun leeftijd. Voor deze bejaarden is het van belang met deze omstandigheden rekening te houden bij het vaststellen van hun bestaansmiddelen.

In een eerste stadium, zal voorzichtigheidshalve het eventueel recht op specifieke prestaties voor bejaarden die na 65 jaar minder-valide worden, worden voorbehouden aan de

légitime de prudence, aux bénéficiaires du revenu garanti aux personnes âgées, c'est-à-dire à des personnes dont les ressources ne dépassent pas un certain niveau. Cela justifie donc une intervention particulière de la collectivité devant le handicap supplémentaire dont ces personnes sont frappées. C'est la raison pour laquelle une modification de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées est proposée dans le souci de permettre au Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, de prévoir des majorations plus importantes du revenu garanti au profit de certaines catégories de bénéficiaires et d'accorder ainsi des prestations particulières de handicapé aux personnes âgées concernées.

4. Assouplissement des modalités d'octroi de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne, extension du champ d'application des bénéficiaires et augmentation du montant de cette prestation.

Depuis le 1er octobre 1972, cette prestation peut être accordée aux handicapés bénéficiaires d'une allocation ordinaire, complémentaire ou spéciale calculée sur la base d'une incapacité permanente de travail de 100 p. c.

Ces conditions constituaient la première phase dans la mise au point des modalités d'octroi de cette prestation. Le Gouvernement estime qu'il convient de procéder à présent à l'assouplissement des conditions d'octroi de cette prestation spéciale et à l'extension du champ d'application de ses bénéficiaires.

Les objectifs poursuivis par ces différentes mesures répondent aux aspirations des handicapés et de leurs organisations représentatives et s'intègrent dans la philosophie exprimée par le Conseil supérieur des handicapés quant à la protection sociale dont il convient de doter les handicapés.

* * *

La date d'entrée en vigueur des dispositions proposées est fixée au 1er juillet 1973, sauf en ce qui concerne les articles relatifs à l'allocation spéciale pour l'aide d'une tierce personne qui produisent leurs effets au 1er octobre 1972.

Analyse des articles.

Article 1. — Les modifications proposées de l'article 2 de la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés ont pour but de permettre l'octroi de l'allocation complémentaire aux bénéficiaires de l'allocation spéciale; dans l'état actuel des dispositions légales, le droit à cette prestation prend en effet fin à l'âge de 65 ans ou de 60 ans, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, sans accès à l'allocation complémentaire.

D'autre part, cette disposition confie au Roi le pouvoir d'organiser les modalités d'octroi d'une allocation pour l'aide d'une tierce personne non seulement aux bénéficiaires d'une allocation ordinaire, spéciale ou complémentaire mais aussi aux personnes qui ne bénéficient pas ou plus d'une telle allocation.

Le montant de cette prestation sera fixé par le Roi; ce montant peut varier selon les catégories de handicapés et selon le degré de besoin en aide d'une tierce personne.

De plus, l'octroi de cette prestation peut éventuellement être subordonné par le Roi, à la preuve que cette aide d'une tierce personne est indispensable au handicapé.

rechthebbenden op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, d.w.z. aan personen wier bestaansmiddelen een bepaalde grens niet overschrijden. Dit verantwoordt dus een bijzondere tussenkomst van de gemeenschap ten overstaan van de bijkomende handicap waaraan deze personen lijden. Het is om die reden dat een wijziging van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden wordt voorgesteld. Aan de Koning wordt de mogelijkheid gegeven om, bij een in Ministerraad overlegd besluit, belangrijkere verhogingen van het gewaarborgd inkomen ten voordele van bepaalde categorieën van rechthebbenden te voorzien en aldus bijzondere prestaties van gehandicapte aan de betrokken bejaarden te verlenen.

4. Het versoepelen van de toekenningsmodaliteiten voor de tegemoetkoming voor hulp van derde, uitbreiding van de toepassingsfeer der rechthebbenden en verhoging van het bedrag van deze prestatie.

Sedert 1 oktober 1972 kan deze prestatie worden toegekend aan minder-validen die een gewone, een aanvullende of een bijzondere tegemoetkoming genieten, berekend op grond van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 100 pct.

Deze voorwaarden vormden de eerste fase in het uitwerken van de toekenningsmodaliteiten van deze prestatie. De Regering is evenwel van oordeel dat thans de toekenningsvoorwaarden van deze bijzondere prestatie dienen te worden versoepeld en dat het toepassingsgebied van haar rechthebbenden dient te worden verruimd.

De door deze verschillende maatregelen nagestreefde doeleinden beantwoorden aan de overwegingen van de gehandicapten en hun representatieve organisaties en passen in de door de Hoge Raad voor minder-validen uitgedrukte filosofie qua sociale bescherming die aan de gehandicapten moet worden gegeven.

* * *

De datum van inwerkingtreding van de voorgestelde bepalingen is vastgesteld op 1 juli 1973, behalve wat betreft de artikelen betreffende de bijzondere tegemoetkoming voor hulp van derde die hun uitwerking hebben op 1 oktober 1972.

Ontleding van de artikelen.

Artikel 1. — De voorgestelde wijzigingen van het artikel 2 van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen zijn bedoeld om aan de rechthebbenden op de bijzondere tegemoetkoming, de aanvullende tegemoetkoming te kunnen toekennen; inderdaad, volgens de huidige wetsbepalingen wordt deze prestatie niet meer toegekend wanneer de rechthebbende de ouderdom van 65 of 60 jaar, naargelang het gaat om een man of een vrouw, bereikt, zonder tot de aanvullende tegemoetkoming te worden toegelaten.

Voorts geeft deze bepaling aan de Koning de macht om de toekenningsmodaliteiten vast te stellen van een tegemoetkoming voor hulp van derde, niet alleen aan de rechthebbenden op een gewone, bijzondere of aanvullende tegemoetkoming, maar ook aan de personen die zulke tegemoetkoming niet of niet meer genieten.

Het bedrag van deze prestatie zal door de Koning worden vastgesteld; dat bedrag kan verschillen naargelang de categorieën van minder-validen en naargelang de graad van behoefte om de hulp van derde.

Bovendien, kan voor het toekennen van deze prestatie de Koning eventueel het bewijs eisen dat deze hulp van derde onontbeerlijk is voor de minder-valide.

L'article 2 a pour but de permettre la conversion en allocation complémentaire non seulement de l'allocation ordinaire mais également de l'allocation spéciale, sans pour autant modifier les principes sur lesquels repose cette conversion dans la législation actuelle.

L'article 3 adapte les dispositions relatives aux conditions d'accès à l'allocation complémentaire en raison de l'intégration des bénéficiaires de l'allocation spéciale dans le système d'octroi.

Ces conditions s'alignent sur celles déjà prévues pour l'octroi de l'allocation complémentaire basée sur le bénéfice de l'allocation ordinaire.

Article 4. — Cette disposition confirme le principe du mode de calcul de l'allocation complémentaire en fonction des prestations de vieillesse accordées au handicapé ou à son conjoint, tout en l'adaptant en raison des possibilités nouvelles à l'accession à l'allocation complémentaire des bénéficiaires de l'allocation spéciale.

Une modification importante est cependant introduite dans les modalités de calcul de l'allocation complémentaire. La possibilité est désormais donnée au Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, de fixer le montant à concurrence duquel les pensions de retraite ou de survie et le revenu garanti ne sont pas pris en considération pour le calcul de l'allocation complémentaire.

Cet article adapte également la disposition actuelle à la situation née de l'intégration des bénéficiaires de l'allocation spéciale dans le système d'octroi de l'allocation complémentaire, en ce qui concerne l'incapacité permanente de travail prise en considération pour la fixation de l'allocation complémentaire.

Les articles 5 et 6 apportent aux dispositions actuelles des adaptations rendues nécessaires par les possibilités d'accès à l'allocation complémentaire accordées désormais aux bénéficiaires de l'allocation spéciale.

Article 7. — La législation actuelle prévoit que les allocations sont accordées sur demande des handicapés. Cette disposition confirme ce principe tout en permettant désormais l'examen d'office des droits éventuels aux allocations, dans les cas et dans les conditions que le Roi détermine.

Article 8. — La modification proposée a pour but de permettre au Ministre de la Prévoyance sociale de renoncer également à la récupération des allocations pour l'aide d'une tierce personne payées indûment aux bénéficiaires des allocations ordinaires ou spéciales, dans les conditions fixées par le Roi.

L'article 9 abroge des dispositions devenues sans objet.

Article 10. — La nouvelle rédaction proposée a pour but de prévoir que les allocations pour l'aide d'une tierce personne payées indûment par la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie aux handicapés qui ne sont pas bénéficiaires d'une allocation complémentaire mais d'une prestation payée par cet organisme sont régies par les dispositions existantes en ce qui concerne les allocations pour l'aide d'une tierce personne payées indûment aux bénéficiaires d'une allocation complémentaire, en matière de récupération, de prescription et d'extinction de la dette.

Het artikel 2 is bedoeld om een overschakeling naar de aanvullende tegemoetkoming tot stand te brengen niet alleen uitgaande van de gewone tegemoetkoming maar ook van de bijzondere tegemoetkoming zonder evenwel te raken aan de principes waarop deze overheveling in de huidige wetgeving berust.

Het artikel 3 past de bepalingen betreffende de toelatingsvoorwaarden voor de aanvullende tegemoetkoming aan, omwille van de integratie van de rechthebbenden van de bijzondere tegemoetkoming in het toekenningssysteem.

Deze voorwaarden stemmen overeen met die welke reeds voorzien zijn voor het toekennen van de aanvullende tegemoetkoming op grond van het recht op de gewone tegemoetkoming.

Artikel 4. — Door deze bepaling wordt het principe van de wijze van berekenen van de aanvullende tegemoetkoming in functie van de ouderdomsprestaties die aan de minder-valide of aan zijn echtgenoot worden toegekend, vastgelegd, het aanpassend omwille van de nieuwe mogelijkheden die erin bestaan de rechthebbenden op de bijzondere tegemoetkoming recht te geven op de aanvullende tegemoetkoming.

Een belangrijke wijziging is evenwel ingevoegd in de wijze van berekenen van de aanvullende tegemoetkoming. Voortaan wordt aan de Koning de mogelijkheid gegeven om, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het bedrag vast te stellen tot hetwelk het rust- of overlevingspensioen en het gewaarborgd inkomen niet in aanmerking worden genomen voor het berekenen van de aanvullende tegemoetkoming.

Dat artikel past eveneens de huidige bepaling aan aan de nieuwe toestand die geschapen werd door het opnemen van de rechthebbenden op de bijzondere tegemoetkoming in het toekenningssysteem van de aanvullende tegemoetkoming, voor wat betreft de blijvende arbeidsongeschiktheid die in aanmerking wordt genomen voor het vaststellen van de aanvullende tegemoetkoming.

Daar het voortaan mogelijk is dat rechthebbenden op de bijzondere tegemoetkoming aanspraak kunnen maken op de aanvullende tegemoetkoming passen de artikelen 5 en 6 de huidige bepalingen aan.

Artikel 7 — In de huidige wetgeving is voorzien dat de tegemoetkomingen worden toegekend op verzoek van de minder-validen. Deze bepaling bevestigt dit principe, doch laat voortaan ook toe dat de eventuele rechten op tegemoetkomingen ambtshalve worden onderzocht in de gevallen en onder de voorwaarden door de Koning bepaald.

Artikel 8. — De voorgestelde wijziging is bedoeld om aan de Minister van Sociale Voorzorg toe te laten eveneens af te zien van de terugvordering van de tegemoetkomingen voor hulp van derde welke ten onrechte werden uitbetaald aan de rechthebbenden op gewone of bijzondere tegemoetkomingen, onder door de Koning vastgestelde voorwaarden.

Het artikel 9 heft bepalingen op die zonder voorwerp zijn geworden.

Artikel 10. — De nieuwe tekst die wordt voorgesteld is bedoeld om inzake terugvordering, verjaring en schulddeling te voorzien dat de tegemoetkomingen voor hulp van derde, die ten onrechte door de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen werden betaald aan de minder-validen, die geen recht hebben op de aanvullende tegemoetkoming maar op een door deze instelling betaalde prestatie, geregeld worden door de bestaande bepalingen inzake tegemoetkomingen voor hulp van derde, die ten onrechte werden betaald aan de rechthebbenden op een aanvullende tegemoetkoming.

L'article 11 a pour but de donner la possibilité au Roi d'accorder, par des majorations plus importantes du revenu garanti, des prestations spécifiques aux personnes âgées concernées devenant handicapées après 65 ans.

Article 12. — Cette disposition constitue une clause de sauvegarde dans le souci d'éviter que la conversion de l'allocation spéciale en allocation complémentaire, avant l'âge auquel prend fin le droit à l'allocation spéciale dans la législation actuelle, n'aboutisse à réserver au handicapé une situation moins favorable.

L'article 13 prévoit dans quelles conditions les handicapés dont le droit à l'allocation spéciale a été supprimé, sur base de la législation actuelle, à 65 ou à 60 ans, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, peuvent faire valoir leurs droits éventuels à l'allocation complémentaire, étant entendu que ces handicapés sont censés satisfaire aux conditions d'âge prévues par la législation pour l'octroi de l'allocation complémentaire.

L'article 14 fixe la date d'entrée en vigueur des dispositions de la loi.

Tel est, Mesdames, Messieurs, le projet de loi que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à vos délibérations.

Le Ministre de la Prévoyance sociale,

F. VAN ACKER.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, notamment l'article 3, alinéa 1er;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Prévoyance sociale,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Prévoyance sociale est chargé de présenter en Notre Nom aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1.

A l'article 2 de la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés sont apportées les modifications suivantes :

1° dans les §§ 1 et 2, les mots « une allocation ordinaire ou une allocation complémentaire » sont remplacés par les mots « une allocation ordinaire »;

Het artikel 11 is bedoeld om aan de Koning de mogelijkheid te geven door belangrijkere verhogingen van het gewaarborgd inkomen specifieke prestaties aan de bejaarden die na de leeftijd van 65 jaar gehandicapt worden, toe te kennen.

Artikel 12. — Deze bepaling omvat een veiligheidsclausule en werd ingevoegd om te vermijden dat, door het overschakelen vóór de leeftijd waarop het recht op de bijzondere tegemoetkoming in de huidige wetgeving afloopt van de bijzondere tegemoetkoming in een aanvullende tegemoetkoming, de minder-valide een minder gunstige oplossing zou krijgen.

Het artikel 13 bepaalt onder welke voorwaarden de minder-validen, wier recht op de bijzondere tegemoetkoming op grond van de huidige wetgeving werd geschrapt op 65- of op 60-jarige leeftijd, naargelang het een man of een vrouw betreft, hun eventuele rechten op de aanvullende tegemoetkoming kunnen laten gelden; deze minder-validen zijn geacht aan de voorwaarden inzake leeftijd, welke voor het toekennen van de aanvullende tegemoetkoming door de wetgeving zijn voorzien, te voldoen.

Het artikel 14 bepaalt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van de wet.

Dit is, Dames en Heren, het ontwerp van wet dat de Regering de eer heeft aan uw beraadslagingen en beslissingen voor te leggen.

De Minister van Sociale Voorzorg,

F. VAN ACKER.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Gelet op de gecoördineerde wetten op de Raad van State, inzonderheid op artikel 3, eerste lid;

Gelet op de hoogdringendheid;

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Voorzorg,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Sociale Voorzorg is gelast in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1.

In artikel 2 van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de §§ 1 en 2, worden de woorden « een gewone of aanvullende tegemoetkoming » vervangen door de woorden « een gewone tegemoetkoming »;

2° il est inséré un § 3 rédigé comme suit :

« § 3. — Une allocation complémentaire peut être accordée aux handicapés visés aux §§ 1 et 2. »;

3° il est inséré un § 4 rédigé comme suit :

« § 4. — Une allocation pour l'aide d'une tierce personne peut être accordée aux handicapés bénéficiaires d'une allocation ordinaire, d'une allocation spéciale ou d'une allocation complémentaire, dans les conditions et selon les modalités que le Roi détermine.

Le Roi peut également déterminer dans quelles conditions et selon quelles modalités cette allocation peut être accordée à d'autres personnes que celles visées à l'alinéa 1er.

Le Roi fixe le montant de cette allocation; ce montant peut varier selon les catégories de handicapés et selon le degré de besoin en aide d'une tierce personne, dans les conditions que le Roi détermine.

Le Roi peut subordonner l'octroi de cette allocation au caractère indispensable de l'aide d'une tierce personne; dans ce cas, le Roi détermine comment ce caractère est prouvé. »

Art. 2.

Dans l'article 6, alinéa 1er, de la même loi, les mots « L'allocation ordinaire est remplacée par une allocation complémentaire » sont remplacés par les mots « L'allocation ordinaire ou l'allocation spéciale est remplacée par une allocation complémentaire ».

Art. 3.

L'article 7 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 7. — Pour pouvoir prétendre à l'allocation complémentaire, le handicapé doit :

1° ne pas être exclu du droit à l'allocation ordinaire en vertu de l'article 4, 1°, 4° ou 5° ou ne pas être exclu du droit à l'allocation spéciale en vertu de l'article 10, 1° ou 3°;

2° avoir droit à l'allocation ordinaire ou à l'allocation spéciale à l'âge de 65 ans, sauf s'il était déjà assujéti avant cet âge aux dispositions relatives à l'allocation complémentaire. »

Art. 4.

A l'article 8 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° le § 1er, alinéas 1 et 2, est remplacé par les dispositions suivantes :

« § 1er. — Le montant de l'allocation complémentaire est égal à la différence entre le montant de l'allocation ordinaire ou de l'allocation spéciale à laquelle le handicapé aurait droit et le montant des prestations visées à l'alinéa 2, sans préjudice de l'alinéa 3.

2° een § 3 wordt ingevoegd, luidend als volgt :

« § 3. — Een aanvullende tegemoetkoming kan toegekend worden aan de in de §§ 1 en 2 bedoelde minder-validen. »;

3° een § 4 wordt ingevoegd, luidend als volgt :

« § 4. — Een tegemoetkoming voor hulp van derde kan worden toegekend aan de minder-validen die een gewone, bijzondere of een aanvullende tegemoetkoming genieten, onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten die de Koning bepaalt.

De Koning kan eveneens bepalen onder welke voorwaarden en volgens welke modaliteiten andere personen dan die bedoeld in het eerste lid in aanmerking kunnen komen voor die tegemoetkoming.

De Koning stelt het bedrag van die tegemoetkoming vast; dat bedrag kan verschillen naargelang de categorieën van minder-validen en naargelang de graad van behoefte om hulp van derde, onder de voorwaarden die de Koning bepaalt.

De Koning kan het toekennen van deze tegemoetkoming afhankelijk stellen van het onmisbaar karakter van de hulp van derde; in dat geval, bepaalt de Koning op welke manier dat karakter wordt bewezen. »

Art. 2.

In het artikel 6, eerste lid, van dezelfde wet, worden de woorden « De gewone tegemoetkoming wordt door een aanvullende tegemoetkoming vervangen » vervangen door de woorden « De gewone tegemoetkoming of de bijzondere tegemoetkoming wordt door een aanvullende tegemoetkoming vervangen ».

Art. 3.

Artikel 7 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 7. — Om op de aanvullende tegemoetkoming recht te hebben moet de minder-valide :

1° niet uitgesloten zijn van het recht op de gewone tegemoetkoming krachtens het artikel 4, 1°, 4° of 5° of niet uitgesloten zijn van het recht op de bijzondere tegemoetkoming krachtens het artikel 10, 1° of 3°;

2° recht hebben op de gewone tegemoetkoming of op de bijzondere tegemoetkoming op de leeftijd van 65 jaar tenzij hij vóór die leeftijd reeds onder de toepassing viel van de bepalingen betreffende de aanvullende tegemoetkoming. »

Art. 4.

In artikel 8 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1, eerste en tweede lid, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« § 1. — Het bedrag van de aanvullende tegemoetkoming is gelijk aan het verschil tussen het bedrag van de gewone of bijzondere tegemoetkoming waarop de minder-valide recht zou hebben en het bedrag van de in het tweede lid bedoelde prestaties, onverminderd het derde lid.

Pour l'application de l'alinéa 1er, il faut entendre par « prestations » :

1° la pension de retraite ou de survie qui revient au handicapé en vertu d'un régime de retraite ou de survie belge ou étranger;

2° la pension de retraite accordée au conjoint du handicapé;

3° le revenu garanti accordé au handicapé ou à son conjoint.

Le Roi peut toutefois fixer, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le montant à concurrence duquel les prestations visées à l'alinéa 2 ne sont pas prises en considération pour le calcul de l'allocation complémentaire; ce montant peut varier selon les catégories de handicapés. »;

2° dans le § 2, les mots « Pour la fixation de l'allocation ordinaire visée au § 1er » sont remplacés par les mots « Pour la fixation de l'allocation ordinaire ou de l'allocation spéciale visées au § 1er, alinéa 1er ».

Art. 5.

Dans l'article 9 de la même loi, les mots « et qui ne bénéficient pas de l'allocation ordinaire ou de l'allocation complémentaire » sont remplacés par les mots « et qui ne bénéficient pas de l'allocation ordinaire ».

Art. 6.

A l'article 10 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° le 1° est remplacé par la disposition suivante :

« 1° satisfaire aux conditions fixées à l'article 4, 1° et 5°; »;

2° le 2° est complété comme suit :

« et de soixante-cinq ou de soixante ans au plus selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme; »;

3° au 4°, les mots « ou à l'allocation complémentaire » sont supprimés.

Art. 7.

L'article 14, alinéa 1er, de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 14. — Les allocations sont accordées sur demande des handicapés. Le Roi peut toutefois déterminer les cas et les conditions dans lesquels le droit aux allocations peut être examiné d'office. »

Art. 8.

L'article 27 de la même loi, modifié par la loi du 27 juillet 1971, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 27. — Le Ministre de la Prévoyance sociale peut renoncer, dans les conditions fixées par le Roi, à la récupération des prestations payées indûment.

Voor de toepassing van het eerste lid, wordt door « prestaties » bedoeld :

1° het rust- of overlevingspensioen dat krachtens een Belgische of buitenlandse rust- of overlevingsregeling aan de minder-valide toekomt;

2° het aan de echtgenoot van de minder-valide toegekend rustpensioen;

3° het aan de minder-valide of aan zijn echtgenoot toegekend gewaarborgd inkomen.

De Koning kan evenwel, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het bedrag vaststellen tot hetwelk de in het tweede lid bedoelde prestaties niet in aanmerking worden genomen voor het berekenen van de aanvullende tegemoetkoming; dat bedrag kan verschillen naargelang de categorieën van minder-validen. »;

2° in § 2, worden de woorden « Voor de vaststelling van de in § 1 bedoelde gewone tegemoetkoming » vervangen door de woorden « Voor de vaststelling van de in § 1, eerste lid, bedoelde gewone of bijzondere tegemoetkoming ».

Art. 5.

In het artikel 9 van dezelfde wet worden de woorden « en die niet genieten van de gewone tegemoetkoming of de aanvullende tegemoetkoming » vervangen door de woorden « en die niet genieten van de gewone tegemoetkoming ».

Art. 6.

In het artikel 10 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° 1° wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 1° voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 4, 1° en 5°; »;

2° 2° wordt aangevuld als volgt :

« en hoogstens vijfenzestig of zestig jaar naargelang het gaat om een man of een vrouw; »;

3° in 4° worden de woorden « of de aanvullende tegemoetkoming » geschrapt.

Art. 7.

Artikel 14, eerste lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 14. — De tegemoetkomingen worden toegekend op aanvraag van de minder-validen. De Koning bepaalt evenwel in welke gevallen en onder welke voorwaarden het recht op tegemoetkomingen ambtshalve kan worden onderzocht. »

Art. 8.

Artikel 27 van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 27 juli 1971, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 27. — De Minister van Sociale Voorzorg kan, in de door de Koning bepaalde voorwaarden, afzien van de terugvordering van de onverschuldigd betaalde prestaties.

Pour l'application de l'alinéa 1er, il faut entendre par « prestations » :

- a) les allocations ordinaires ou spéciales;
- b) les allocations pour l'aide d'une tierce personne accordées aux bénéficiaires d'une allocation visée sub a. »

Art. 9.

Les articles 28 et 30 de la même loi sont abrogés.

Art. 10.

L'article 21, § 1er, 1°, e, de la loi du 13 juin 1966 relative à la pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des marins naviguant sous pavillon belge, des ouvriers mineurs et des assurés libres, inséré par la loi du 27 juillet 1971 et modifié par la loi du 28 mars 1973, est remplacé par la disposition suivante :

« e) les allocations complémentaires visées au chapitre III de la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés et les allocations pour l'aide d'une tierce personne accordées aux bénéficiaires de ces allocations complémentaires ou aux handicapés bénéficiaires d'une prestation visée sub a et c; ».

Art. 11.

L'article 2, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées est remplacé par la disposition suivante :

« Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, augmenter les montants visés au § 1er. Cette augmentation peut varier selon les catégories de bénéficiaires que le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. »

Art. 12.

Lorsque l'allocation spéciale accordée avant le 1er juillet 1973 est transformée en allocation complémentaire en application de l'article 6 de la loi du 27 juin 1969 précitée, tel qu'il est modifié par la présente loi, en raison du bénéfice du revenu garanti accordé au conjoint du handicapé ou d'une pension acquise sur base d'une activité professionnelle exercée par le conjoint du handicapé, le montant de cette allocation complémentaire ne peut être inférieur au montant de l'allocation spéciale à laquelle le handicapé aurait droit sur base des dispositions applicables au 30 juin 1973.

Art. 13.

Les handicapés dont le droit à l'allocation spéciale a été retiré avant le 1er juillet 1973 sur base de la limite d'âge prévue à l'article 10, 1°, de la loi du 27 juin 1969 précitée, avant sa modification par la présente loi, peuvent obtenir l'application de l'article 6, alinéa 1er, de la loi du 27 juin 1969 précitée, tel qu'il est modifié par la présente loi.

Les handicapés visés à l'alinéa 1er sont censés ne pas avoir dépassé l'âge visé par l'article 7, 2°, de la loi du 27 juin 1969 précitée, tel qu'il est modifié par la présente loi, pour l'application de cette disposition.

Voor de toepassing van het eerste lid, wordt door « prestations » bedoeld :

- a) de gewone of de bijzondere tegemoetkomingen;
- b) de tegemoetkoningen voor hulp van derde toegekend aan de rechthebbenden op een bij a bedoelde tegemoetkoming. »

Art. 9.

De artikelen 28 en 30 van dezelfde wet worden opgeheven.

Art. 10.

Artikel 21, § 1, 1°, e, van de wet van 13 juni 1966 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders, bedienden, zeevarenden onder Belgische vlag, mijnwerkers en vrijwillig verzekerden, ingevoegd door de wet van 27 juli 1971 en gewijzigd door de wet van 28 maart 1973, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« e) de in hoofdstuk III van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkoningen aan de minder-validen bedoelde aanvullende tegemoetkoningen en de tegemoetkoningen voor hulp van derde toegekend aan de rechthebbenden op deze aanvullende tegemoetkoningen of aan de minder-validen die een in sub a en c bedoelde prestatie genieten; ».

Art. 11.

Artikel 2, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de in § 1 bedoelde bedragen verhogen. Deze verhoging kan verschillen naargelang de categorieën van rechthebbenden die de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, bepaalt. »

Art. 12.

Wanneer de vóór 1 juli 1973 toegekende bijzondere tegemoetkoming in toepassing van het artikel 6 van evengenoemde wet van 27 juni 1969, zoals het door deze wet is gewijzigd, is omgezet in een aanvullende tegemoetkoming omwille van het genot op gewaarborgd inkomen dat toegekend wordt aan de echtgenoot van de minder-valide of van een pensioen verworven op grond van een door de echtgenoot van de minder-valide uitgeoefende beroepsactiviteit, mag het bedrag van deze aanvullende tegemoetkoming niet lager zijn dan het bedrag van de bijzondere tegemoetkoming waarop de minder-valide zou recht hebben op grond van de op 30 juni 1973 geldende bepalingen.

Art. 13.

De minder-validen wier recht op de bijzondere tegemoetkoming vóór 1 juli 1973 werd opgeheven op grond van de in artikel 10, 1°, van de evengenoemde wet van 27 juni 1969 voorziene leeftijdsgrens vóór zijn wijziging door deze wet, kunnen de toepassing van het artikel 6, eerste lid, van de evengenoemde wet van 27 juni 1969, zoals het door deze wet werd gewijzigd, bekomen.

De in het eerste lid bedoelde minder-validen worden verondersteld de door het artikel 7, 2°, van evengenoemde wet van 27 juni 1969 bedoelde leeftijd niet te hebben overschreden, voor de toepassing van deze bepaling.

L'application de l'alinéa 1er est subordonnée à l'introduction d'une demande. Cette demande doit être introduite, par lettre recommandée à la poste, auprès du service des allocations pour handicapés du Ministère de la Prévoyance sociale.

La demande produit ses effets le premier jour du mois qui suit celui de son introduction. Toutefois, la demande introduite dans les 6 mois à compter de la publication de la présente loi au *Moniteur belge* produit ses effets au plus tôt au 1er juillet 1973.

Art. 14.

La présente loi entre en vigueur le 1er juillet 1973, à l'exception des articles 1er, 3°, 8 et 10, qui produisent leurs effets au 1er octobre 1972.

Donné à Bruxelles, le 6 juin 1973.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Prévoyance sociale,

F. VAN ACKER.

Voor de toepassing van het eerste lid dient een aanvraag te worden ingediend. Deze aanvraag moet worden ingediend, bij een ter post aangetekend schrijven, aan de dienst van de tegemoetkomingen voor minder-validen van het Ministerie van Sociale Voorzorg.

De aanvraag heeft uitwerking de eerste dag van de maand die volgt op die van de indiening. De aanvraag die evenwel is ingediend binnen de 6 maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad* heeft ten vroegste uitwerking op 1 juli 1973.

Art. 14.

Deze wet treedt in werking op 1 juli 1973, behalve de artikelen 1, 3°, 8 en 10 die uitwerking hebben op 1 oktober 1972.

Gegeven te Brussel, 6 juni 1973.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Sociale Voorzorg,

F. VAN ACKER.